

חשיבה אפיסטמית והערך הכלכלי הנתפס של מוצרי מידע

אירנה פרל

בהנחיית: ד"ר דפנה רבן, אוניברסיטת חיפה
ד"ר שרית ברזלי, אוניברסיטת חיפה

בעידן הידע אנשים חשופים למידע ממקורות מרובים ונדרשים לבחור, להעריך ולמזג ביניהם בתהליכי קבלות החלטות בחיי היומיום. למרות שמידע רב מוצע בחינם, מדובר במוצר בעל ערך כלכלי, אשר אנשים מוכנים לשלם עבורו. ערך זה הוא דינאמי, בעיקר סובייקטיבי ויכול להיות מושפע מגורמים שונים. אנשים נבדלים זה מזה בגישתם האפיסטמית, כלומר באמונתיהם לגבי טיבם של ידע ושל ידיעה. לפי קונועמיתיה ישנן שלוש גישות אפיסטמיות עיקריות: מוחלטנות, מרובבות ומעריכנות. במחקרים קודמים נמצא שגישות אפיסטמיות משפיעות על האופנים בהם אנשים

מעריכים מאפיינים של מקורות מידע. יחד עם זאת, גישות אפיסטמיות טרם נבדקו בהקשר של תפיסת ערך כלכלי של מידע.

המחקר הנוכחי מנסה לבחון את הקשר בין חשיבה אפיסטמית לבין בחירת מקורות מידע, ערך כלכלי נתפס של מידע, קבלת החלטות מבוססות מידע וביטחון בהחלטות אלו. מטבע היותו מוצר התנסותי, אין הצרכנים יכולים לקבוע את ערכו האמיתי של המידע טרם השימוש בו. לכן הערך הכלכלי הנתפס של המידע נמדד פעמיים דרך נכונות לשלם; לפני השימוש, ואחרי השימוש. בנוסף, נבחנים מצבי תמחור שונים.

המחקר יתבצע באמצעות ניסוי מקוון בו ידרשו המשתתפים להגיע להחלטה הנוגעת לנושא שנוי במחלוקת, תוך שימוש במוצרי מידע המוצעים להם בחנות מקוונת. הממצאים עשויים לשפוך אור על הבדלים בין-אישיים התורמים לתפיסת ערך המידע.